

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

**بررسی فراوانی مصرف خود سرانه دارو و عوامل مرتبط با آن در زنان
باردار مراجعه کننده به بیمارستان ایرانی- دبی سال ۱۳۹۲**

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد مامایی در رشته بهداشت مادر و کودک

استاد راهنما: شهناز گلیان تهرانی

استاد مشاور: دکتر زهرا بهبودی مقدم

استاد آمار: دکتر حمید حقانی

دانشجو: مریم محمدابراهیم

خرداد ۱۳۹۳

چکیده

مقدمه: پدیده خوددرمانی یکی از معضلات حاد بهداشتی است که بویژه در قشر زنان به دلیل مواجهه با دوران حساسی هم چون دوران بارداری از اهمیت زیادی برخوردار می باشد. مطالعه حاضر به منظور تعیین فراوانی این پدیده و برخی از موارد مرتبط با آن در بین مادران باردار مراجعه کننده به بیمارستان ایرانی- دبی صورت پذیرفته است.

روش کار:

در این مطالعه توصیفی-مقطعی ۴۵۰ نفر از مادران باردار مراجعه کننده به بیمارستان ایرانی-دبی به طور آسان و در دسترس انتخاب و از طریق مصاحبه و تکمیل پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته ها:

یافته های این پژوهش نشان داد که ۷۶.۴٪ از کل زنان مورد بررسی اقدام به خوددرمانی کرده بودند. شایعترین داروهایی که خوددرمانی می شدند به ترتیب داروهای ضدتهوع و استفراغ ۳۴.۷٪، مسکن ها ۲۸.۷٪، داروهای گیاهی ۲۷.۸٪، قرص های سرماخوردگی ۲۵.۳٪ بود. شایعترین علل خوددرمانی به ترتیب شامل مشابه بودن علائم بیماری فعلی با بیماری قبلی ۵۶.۷٪، در دسترس بودن داروها ۵۶.۴٪، گرانی حق ویزیت ۵۴٪، عدم اطمینان به بی خطر بودن دارو ۵۳.۶٪، استفاده قبلی از دارو و بهبودی علائم ۵۳.۱٪، نداشتن وقت کافی جهت مراجعه به مطب یا بیمارستان بود ۵۳.۱٪. و بیشترین فراوانی خوددرمانی در گروه سنی زیر ۲۴ سال و کم ترین آن در گروه سنی ۳۰-۳۴ سال بود. از نظر شغلی خوددرمانی در میان زنان شاغل بیشتر شیوع داشت و بین سطح تحصیلات و شغل با خوددرمانی ارتباط وجود نداشت.

بحث و نتیجه گیری:

در این مطالعه با توجه به این که در زنان باردار از کشورهای متفاوت مورد بررسی قرار گرفتند نتوانست عوامل مرتبط با مصرف خودسرانه دارو را در بارداری بررسی نماید. شاید هم مصرف خودسرانه دارو به عوامل دیگری ارتباط داشته باشد که در این مطالعه مورد بررسی قرار نگرفته است.

واژگان کلیدی:

خوددرمانی- زنان- بارداری

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

**INVESTIGATION OF PREVALENCE OF SELF-MEDICATION AND ITS CORRELATIVE
FACTORS IN PREGNANT WOMEN REFERRED TO IRANIAN HOSPITAL- DUBAI**

۲۰۱۳

A Thesis submitted to the Graduate Studies Office

In partial fulfillment of the requirements for

The degree of Master in Midwifery

(branch of Maternal and Child Health)

Supervisor: Golian Tehrani Shahnaz, MSc

Advisor: Zahra behbodi moghadam, PhD

Statistics Advisor: Haghani Hamid, PhD

maryam Mohammad Ibrahim

۲۰۱۳-۲۰۱۴

INVESTIGATION OF PREVALENCE OF SELF-MEDICATION AND ITS CORRELATIVE FACTORS IN PREGNANT WOMEN REFERRED TO IRANIAN HOSPITAL- DUBAI

ABSTRACT

Introduction: self-medication phenomenon is one of the acute health problems more important in women, because they have encountered critical periods such as pregnancy. Current study has been aimed to determine the prevalence of this phenomenon and some of its correlative factors in pregnant women referred to Iranian Hospital-Dubai.

METHODS

In this Descriptive cross – sectional study, 400 pregnant women referred to Iranian Hospital-Dubai were selected easily and studied, and examined using interview and questionnaire.

FINDINGS

Results of this study indicated that 76.4 percent of total studied women used self-medication. The Antinausea and vomiting drugs 34/7%, sedatives 28/7%, herbal drugs 27/8%, and cold pills 20/3% were the most prevalent drugs used as self-medication. Similarity of current disease symptoms with last one 06/7%, availability of drugs 06/4%, expensiveness of visit 04%, uncertainty to the safety of the drug 03/6%, previous use of drug and improvement of symptoms and 03/1%, insufficient time to visit the office or hospital were the most prevalent reasons for self-medication 03/1%, respectively. The most prevalence of self-medication was in the age group below 24 years, and the lowest was in the age group 30-34 years. Considering the job, self-medication was more prevalent in employed women and there was no correlation between level of education and job, with self-medication.

RESULTS AND DISCUSSION

In this study, according to the different countries studied in pregnant women could not investigate the factors associated with self-medication in pregnancy. Perhaps the arbitrary use of the drug may be related to other factors that were not evaluated in this study.

Key words: Self-medication, Mothers, Pregnancy